

Yaşasın İşçilerin Uluslararası Mücadele Birliği

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

Eylül 2024 • No: 197

Sınıf Olarak Birleşelim Yoksulluğa ve Sömürüye Hayır Diyelim!

Instagram: /u_i_d_e_r

YouTube: /uidderorg

Twitter: /uid_der

Facebook: /uidder.org

www.uidder.org

Sınıf Olarak Birleşelim, Yoksulluğa ve Sömürüye Hayır Diyelim!

Yüzyıllar evvel yaşamış bir Alman filozof, şöyle demişti: “Sarayda yaşayan başka, kulübede yaşayan başka düşünür.” Bu sözler zenginlerle yoksulların dünyasının, düşünce ve hareket tarzlarının birbirinden çok farklı olduğunu anlatır. İnsanlar bu gerçeği kendi yaşam deneyimleri ve sezgileriyle bilirler. Mesela bu toprakların emekçileri olarak bizler de “tok açın halinden anlamaz” derken aynı şeyi ifade ederiz. Nitekim işçi sınıfının önderleri, insanların fikirlerini, bakış açılarını, düşünce ve hareket tarzlarını belirleyen şeyin içinde buldukları maddi koşullar olduğunu bilimsel temelleriyle ortaya koymuştur.

Yani insan, içine doğduğu toplum ve koşullar, ait olduğu toplumsal sınıf, yaşadığı dönem tarafından şekillenir. Mesela köyle kölenin sahibi olan efendinin yaşamları, koşulları ve çıkarları aynı olmadığından düşünce ve hareket tarzları da aynı olamaz. Bu gerçeği aklımızda tutarak bugün sermaye sınıfı ve işçi sınıfı olarak iki temel sınıfa bölünmüş olan toplumu düşünelim. Milyar dolarlık bir şirketi yöneten patronla o patronun fabrikasında çalışan bir işçinin yaşamı, çıkarları, dünyaya bakışı aynı olabilir mi? Bu iki insanın çıkarları taban tabana zıt değil midir? Gelin bu gerçeği ve sonuçlarını yaşadığımız ülkeye ve ülkede olup bitenlere daha yakından bakarak anlamaya çalışalım.

İstatistikler, rakamlar, raporlar Türkiye tarihinin en büyük yoksullaşma dalgasının yaşandığını gösteriyor. Yoksullaşmayı iliklerinde hisseden, hayat pahalılığı, geçim derdi altında ezilen işçi ve emekçiler düze çıkmayı, sorunlarının çözülmesini istiyor. Ama siyasi iktidar işçi ve emekçileri daha fazla sömürmenin, daha fazla soymanın hesabını yapıyor. Amaç ne? Sömürü, rant ve yağmayla büyüyen, üst üste kâr rekorları açıklayan şirketleri daha da palazlandırmak!

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in yönetiminde uygulanan ekonomi programı işçi ücretlerini, emekli maaşlarını düşük tutmayı, işçi ve emekçilerin tüketimini sınırlamayı, büyük şirketlere bol miktarda kaynak ve kredi aktararak ekonomik yıkımdan etkilenmelerinin önüne geçmeyi, kârlılıklarını arttırmayı hedefliyor. Tıkır tıkır işletilen bu program kapsamında 2024 bütçe planlamasında sermaye sahiplerinin vermesi gereken 1,8 trilyon liralık verginin patronların cebinde bırakılması kararlaştırıldı. İşçilerin sırtındaki KDV ve ÖTV

ise kaynak yaratma bahanesiyle rekor seviyelere çıkarıldı. Gelir vergisi dilimleri enflasyon oranına göre belirlenmeyerek işçilerin ücretlerinin daha büyük bir kısmına el konuldu. Yüksek enflasyon ve hayat pahalılığı karşısında eriyen asgari ücrete Temmuz ayında zam yapılmadı. Emekli maaşları 12 bin 500 lirayla sınırlı tutuldu. Uluslararası alanda yüksek faizli kredi, borç, yatırım olanakları aranırken bunun faturası da işçilerin adresine gönderildi.

İktidar sözcüleri son olarak yabancı sermayeye 2025 yılı için enflasyon beklentilerinin yüzde 20'ler civarında olduğunu ve asgari ücrete yapılacak zammı da bu oranda tutacaklarını söylediler. Yani TÜİK'in açıkladığı sahte enflasyon oranlarına göre zam yapılan ve reel olarak iyice düşürülen asgari ücrete 2025'te anlamsız bir zam yapılacak. Gerçekler ve işçilerin ihtiyaçları değil iktidardakilerin “beklentileri” esas alınacak. Bununla beraber emeklilik hakkı da iktidarın hedef tahtasında. Eski ekonomi bakanlarından Nihat Zeybekçi, utanıp sıklıkla

“EYT, gelecekteki nesillerin imkânlarını ve kaynaklarını bugünden tüketmek demektir” diyor. AKP grup başkan vekili ise, Türkiye’de 40’lı, 45’li yaşlarda emekli olduğunu, emeklilik yaşının 65-70’lere çıkarılması gerektiğini ileri sürüyor. Yüzü kızarmadan Türkiye’de 2 çalışana 1 emekli düştüğü, sistemin zarar ettiği yalanlarını söylüyor. Emeklilik yaşını, prim miktarını ve süresini arttırarak “daha adil” bir emeklilik sistemi getireceklerini iddia ediyor!

Çok açık ki iktidarın uyguladığı

“kemer sıkma programı” değil, sermaye sınıfının çıkarları uğruna işçi ve emekçilerin gırtlığını sıkma programıdır. En ağırından katıksız bir IMF programıdır. Nitekim geçtiğimiz günlerde bir rapor yayımlayan IMF, iktidarın asgari ücrete enflasyon beklentisi kadar zam yapma ve emeklilik sistemini düzenleme planını çok olumlu bulduğunu açıkladı. 2023’ten bu yana yürütülen ekonomi politikalarından övgüyle bahsetti. İktidara “aynen devam” mesajı verdi. Düne kadar meydanlarda ülkeyi IMF’den kurtarmakla övünen, bir daha asla IMF’ye başvurulmayacağı naraları atan Erdoğan ve iktidar ortakları bugün adeta IMF olmadan IMF programlarının en ağırını uyguluyor, öyle ki IMF’nin takdirini bile kazanıyor!

Patron örgütleri de ülke ekonomisinin düze çıkması için bu programın tavizsiz uygulanması gerektiğini söy-

İstatistikler, rakamlar, raporlar Türkiye tarihinin en büyük yoksullaşma dalgasının yaşandığını gösteriyor. Yoksullaşmayı iliklerinde hisseden, hayat pahalılığı, geçim derdi altında ezilen işçi ve emekçiler düze çıkmayı, sorunlarının çözülmesini istiyor. Ama siyasi iktidar işçi ve emekçileri daha fazla sömürmenin, daha fazla soymanın hesabını yapıyor.

leyip her fırsatta iktidara takdirlerini sunmaktan geri durmuyorlar. Asgari ücret arttırılacak olsa rakipleriyle baş edemeyeceklerinden, vergi ödemek zorunda kalsalar istihdam yaratamayacaklarından, teşvik almasalar yatırım yapamayacaklarından dem vuruyorlar. Yani tüm yük işçilerin sırtında olsun biz sefamıza bakalım diyorlar!

Bu manzara bize şunu gösteriyor: Yerlisi yabancı, iktidarı patronuyla sermaye sınıfı aynı şekilde düşünüp aynı reflekslerle hareket ediyor. Güç birliği yaparak dört koldan işçi sınıfına saldırıyor. Sahip olduğu en küçük hak kırıntılarını bile yok edip işçi sınıfına kölelik koşullarını dayatıyor!

Saldırı bu denli kapsamlıyken işçilerin, emekçilerin tepki göstermemesi düşünülemez. Nitekim giderek çok daha fazla sayıda işçi sorunlarına çözüm aramaya, birlik olma ve sendikalaşma yolunu seçmeye başlıyor. Ama siyasi iktidar ve sermaye sınıfı burada da el ele verip işçilerin tepkisini bastırmaya, mücadelesini ezmeye çalışıyor. Agrobay, Özak Tekstil, Polonez, CarrefourSA, Akcanlar benzeri örneklerde olduğu gibi aldıkları ücretlerle geçinemeyen işçilerin sendikaya üye olunca işten atılması, direnişe çıkınca polis şiddetine maruz bırakılması, mahkemelerin patronlara değil mücadeleciler işçi ve sendikacılara ceza kesmesi bu işbirliğinin ne kadar güçlü olduğunu gösteriyor. Pervasızlığa bakın ki hakları için direnen CarrefourSA

Önemli ve belirleyici olan insanlar arasındaki ırk, milliyet, din, dil, kültür gibi farklılıklar değil sınıf farkıdır. Kendi sınıfından insanlarla yan yana gelebilmek, aynı talepler etrafında birlik olabilmek, aynı mücadele yöntemlerini benimseyip dayanışma içinde olmaktır.

işçilerine saldıran polisler “Size Sabancı’nın selamını getirdik” diyor. Ekinini satamadığı için eylem yapan çiftçiler, sokak röportajında konuşup tepkisini ortaya koyan emekçiler, doğasını, ağacını korumak isteyen köylüler de aynı baskıyla karşı karşıya kalıyor. Hatta son olarak Hopa’da olduğu gibi doğayı talan eden şirketler, doğayı korumak isteyenlerin üzerine ateş açacak, can alacak kadar ileri gidebiliyor. Tüm bunların yaşandığı ülkeyi yönetenlerse, “yasakların, baskıların, yokluk ve yoksullukların olduğu o eski günler artık bir daha gelmemek üzere tamamen geride kalmıştır” diyebiliyor.

Bu yaşananlar sermaye sınıfı ile işçi sınıfı arasındaki çatışmanın görünümüdür ve herkes ait olduğu, temsilcisi olduğu sınıfın meşrebine göre davranmaktadır. **Demek ki önemli ve belirleyici olan insanlar arasındaki ırk, milliyet, din, dil, kültür gibi farklılıklar değil sınıf farkıdır.** Kendi sınıfından insanlarla yan yana gelebilmek, aynı talepler etrafında birlik olabilmek, aynı mücadele yöntemlerini benimseyip dayanışma içinde olmaktır. **Sermayenin ve iktidarın saldırılarına dur diyebilmek için aynı sınıfın insanları olarak tek yumruk olmak zorundayız.** Saldırlara birlikte karşı durabilirsek, birliğimizi daha da güçlendirmenin, harekete geçmenin ve haklarımızı söke söke geri almanın yollarını da buluruz. ■

Artan Zenginliğin Arkasında Büyüyen Yoksulluğumuz

Siyasi iktidar sürekli ekonominin iyiye gittiğini propaganda ediyor. Muhalfinden yandaşına tüm ekonomistler de ekonominin düze çıkması için hep birlikte fedakârlık yapmamız gerektiğini söylüyorlar. Ekonomi büyüdüğünde patronundan işçisine hepimiz bundan nasipleniyormuşuz gibi konuşuyorlar. Peki gerçek öyle mi? İşin aslı, **yaptığımız “fedakârlık” da ekonominin büyümesinden aldığımız pay da hangi sınıftan olduğumuza göre değişiyor.**

Mesela işçi ve emekçiler olarak üzerimizdeki vergi yükü artarken patronların vergi borçları siliniyor. Bizim ücretimize zam yapılmazken işneden ipliğe her şeye zam yapılarak patronların kârı korunuyor. Türkiye’deki en zengin yüzde 10’luk kesim ülke gelirin yüzde 54,5’ini alırken en yoksul yüzde 50’lik kesim bu gelirin sadece yüzde 23’üne sahip. Yani Türkiye ekonomisi büyürken küçük bir azınlık pastanın tamamını götürüyor ve çoğunluğun yani işçi ve emekçilerin payına sadece kırıntı düşüyor.

Gerçek bu olduğu halde geçtiğimiz günlerde yaptığı bir konuşmada şöyle dedi Erdoğan: “Yasakların, baskıların, yokluk ve yoksullukların olduğu o eski günler artık bir daha gelmemek üzere tamamen geride kalmıştır.” Oysa marketten abur cubur alamayan dört yaşındaki çocuktan çalışmak zorunda kalan 80 yaşındaki dedeye hepimizin yaşayarak deneyimlediği şey yoksulluğumuzun azalmak bir yana giderek arttığıdır. Emeklilerin büyük çoğunluğu sadece 12 bin lira ile geçinmeye çalışıyor yani açlıkla boğuşuyor. Türk-İş’in verilerine göre açlık sınırı 19 bin 271 lira, yoksulluk sınırı ise 62 bin 772 lira. 17 bin liralık asgari ücret ile geçinemeyen milyonlarca işçi ek iş yaparak, fazla mesaiye kalarak hayatını idame ettirmeye çalışıyor. 4 milyon aile sosyal yardım almak zorunda kalırken bireysel kredi kullananların sayısı yaklaşık 41 milyon kişiye ulaşmış durumda. **Her 10 çocuktan üçü sabah kahvaltısı yapmadan okula gidiyor, çocukların yüzde 25’i yeterli beslenemiyor.** Ortalama ücretler sürekli düştüğü için işçiler eylemlerle, grevlerle, direnişlerle ücretlerini arttırmaya çalışıyor. Karşlarına dikilen polis ve jandarma ise baskıların son bulmak bir yana ne denli arttığını gösteriyor.

Kuşkusuz Türkiye için çizdiğimiz tablo aslında bütün dünya için geçerlidir. **Ülke ekonomileri ister büyüsün is-**

ter küçülsün dünya zenginler ve yoksullar olarak ikiye bölünmüştür. Zenginler sermaye sınıfına, yoksullar işçi sınıfına aittir. İşçi sınıfının şairlerinden Bertolt Brecht’in bir şiirinde dediği gibi: “Bütün düzen bir tahterevallli aslında / İki ucu birbirine bağımlı / Yukarıdakiler durabiliyorlar orada / Sırf ötekiler durduğundan aşağıda.” Kapitalist sistem bir tarafta sefalet içindeki milyarlarca insanın diğer tarafta lüks içinde yaşayan bir avuç kapitalistin oturduğu bir tahterevallli gibidir. Nasıl ki tahterevallide yukarıda kalabilmek için birilerinin aşağıda olması gerekiyorsa kapitalizmde de zenginliğin olabilmesi için birilerinin yoksul olması gerekir.

İşte bu nedenle bir ülkenin ekonomisi büyüdüğünde o ülkede yaşayan herkesin ekonomisi büyümmez. Öyle olsa zengin ve yoksul arasındaki farkın en azından azalması gerekirdi. Ama aksine zengin ve yoksul arasındaki uçurum giderek büyüyor. Hatta dünyanın en zenginlerinin yaşadığı ülkelerde yoksulluğun daha derin olduğunu görüyoruz ve dünyanın en yoksul 30 ülkesinin tamamının içinde dünyanın en zenginleri arasına giren dolar milyarderleri var. ABD’de nüfusun yüzde 1’lik kesiminin zenginliği nüfusun yarısının toplam zenginliğine eşit ve her 6 Amerikalıdan biri açlık sınırında yaşıyor. Hindistan dünyanın en büyük beşinci ekonomisi ve en çok dolar milyarderi barındıran üçüncü ülkesi olmasına rağmen ülke nüfusunun üçte ikisi yani 800 milyon insan gıda yardımı alıyor. Aynı uçurumu ekonominin kötüye gittiği zamanlarda da görebiliriz. Mesela pandemi döneminde bütün dünyadaki ülkelerin ekonomileri küçülürken, yüz milyonlarca insan yoksulluğa sürüklenirken milyarların sayısında sıçrama yaşandı. O kadar ki her 30 saatte bir, yeni bir dolar milyarderi peyda oldu!

Demek ki iktidarların, patronların ve onların hizmetindeki ekonomistlerin iddia ettiği gibi ekonominin düzelmesi, büyümesi işçilerin yoksulluğunun azalması anlamına gelmez. Kapitalist sömürü düzeninde ne zenginlik ne de yoksulluk sınıflar üstüdür. Bu nedenle yoksulluk işçi ve emekçi sınıfların bireysel olarak kurtulabileceği ya da siyasi iktidarların ekonomi politikalarıyla çözülebilecek bir olgu da değildir. **Yoksulluk ancak işçi sınıfının sömürüsüne dayanan kapitalist sistem ortadan kalktığında ortadan kalkabilir. ■**

Borsa'da Sadece Para mı Kaybedilir?

■ İstanbul/Avcılar'dan bir kadın işçi

Çalıştığım işyerinde mavi yakalısından beyaz yakalısına birçok işçi borsada para kazanmaya çalışıyor. Sürekli borsayı takip ediyor, hangi hissenin değerleneceğini, hangisinin alınıp hangisinin satılması gerektiğini tartışıyor. Kimi gün neşeli ıslıklarla çalışırken, kimi gün düşen hisselerine sayıp sövüyor. Bu işçiler, tüm teşvik ve ısrarlarına rağmen borsaya girmediğim için bana da şaşıyorlar.

Ücretiyle geçinemeyen işçi ve emekçiler çareyi borsada, bahis oyunlarında buluyor. Çalıştığı şirketin üç beş hissesini satın alınca kendini daha fazla güvende hissediyor. Büyük balığın küçük balığı yediği borsada emekçilerin paraları gibi hayallerinin de çalınması bir yana, zihinleri de çarpılıyor. "Ne yersen 'o'sun" derler ya hani, bedenimiz gibi zihnimiz de beslendiği şeye göre şekillenir. Yaşadığımız çevre, dinlediğimiz-okuduğumuz şeyler, arkadaşlık ettiğimiz insanlar nasıl bilincimizi şekillendiriyorsa, kolay yoldan hızlı para kazanma aracı olarak görülen çeşitli oyunlar da bilincimizi şekillendirebilir. Aile, arkadaşlık ilişkilerimizden dünyada, ülkemizde yaşanan olayları nasıl değerlendirdiğimize kadar birçok konuda bizi yönlendirebilir. Örneğin ülke siyasetindeki bir gelişmeye acaba yaşamımızı, geleceğimizi nasıl etkiler diye değil, borsa düşer

mi yükselir mi diye bakmaya başlarız.

Bunun çarpıcı bir örneğini İsrail'in Filistin'e yönelik katliamının başladığı günlerde yaşadım. Dünyanın bir yerinde daha savaş alevleri yükselmeye başlamıştı. Daha fazla masum insan, kadın, çocuk canından, yerinden yurdundan olacaktı. Okuduğum haberlerle içim yanıyordu. O sırada işyerinden bir arkadaşım "bu savaşın başlaması kötü oldu" dedi. Ve beni dehşet içinde bırakan şu sözleri söyledi: "Borsa fena düştü, zarar ediyorum." Dünyanın bir yerinde masum insanlar ölürken o borsa düşüyor diye dertlenmişti. "Bana neden borsaya girmiyorsun diye soruyorsun ya, işte nedeni tam da bu! Mesele sadece parayı kaybetme riski değil, işin ucunda insanlığın da var" dedim.

Elbette iş arkadaşlarım vicdanını kaybetmiş, kötü insanlar değiller. Ama egemenler bize insanlığımızı unutturmak için her yolu deniyorlar. Hakkımız olanı vermeyip, borsayla, bahis oyunlarıyla zengin olabileceğimizi işliyor-

lar. Bu yolla hem bizi ücretimizi arttırmak için mücadele etmekten alıkoyup oyalıyorlar, hem de düşünme biçimimizin buna göre şekillenmesini sağlıyorlar. Onlar gibi bencil, çıkarıcı insanlar olalım istiyorlar. Kardeşler, egemenlerin bu oyunlarına kanmayalım. Hem hakkımız olanı alabilmek hem de insanlığımızı koruyabilmek için birlik olalım. ■

Tatlı Meyve, Acı Reçete

■ Mersin'den bir işçi

Çarşıda, pazarda, markette, mağazada ekonomik yıkımın, yüksek enflasyonun, hayat pahalılığının yansıması olan fiyat etiketlerini görüyoruz. Güne kahvaltı yerine adeta iğneden ipliğe her şeye gelen zam haberleriyle başlıyoruz. Zaten normal bir kahvaltı için alınacak gıdaların, malzemelerin fiyatlarını görünce irkiliyoruz, kahvaltı yapacak iştahımızı da kaybediyoruz. Artık zamları normalmiş gibi karşılamaya, şaşırmamaya başlıyoruz. Hatta mesela markete, pazara giderken kendimizi yeni zamlara hazırlamaya çalışıyoruz. Fakat dikkat ettiniz mi? Fiyatların gerçek durumunu da idrak edememeye başladık. Artık ne pahalı, ne ucuz bilemiyoruz, algılarımız alt üst oldu. Diyelim ki tezgâhta biberin de salatalığın da kilosunun 100 lira olduğunu görsek bu normal mi, değil mi artık bilemiyoruz. Yüksek enflasyon ortamında ürünlerin fiyatlarının neye göre zamlanacağı, ne kadar zamlanacağı belirsiz. Daha önce hangi ürünün hangi üründen daha ucuz ya da daha pahalı olduğunu bilirken şimdi bilemiyoruz, kıyaslayamıyoruz. Ödediğimiz vergiler de aynı şekilde artıyor, neye ne kadar vergi veriyoruz, artık bilemez, takip edemez hale geldik.

Peki ya ücretlerimiz? İşte o yerinde sayıyor. Daha doğrusu her şeye zam geldiği için ücretlerimizin alım gücü

düşükçe düşüyor. Yani sadece emek gücümüzün fiyatı, yani reel ücretlerimiz düşmeye devam ediyor. Sermaye sahipleri ve egemenler için bizler aç mıyız, tok muyuz, geçinebiliyor muyuz, hiç önemi yok! Patronların kârları katlanıyor mu, sermayeleri büyüyor mu, orası önemli. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek "Türkiye'de asgari ücret düşük değildir" diyor. Sabır acı, meyvesi tatlıdır diyor. Ama tatlı meyveyi kendileri yiyor, acı reçeteyi bize yutturuyorlar. Merkez Bankası Başkanı Fatih Karahan ise Londra'da yabancı yatırımcılarla gerçekleştirilen toplantıda yılbaşında kamu çalışanları ile emeklilere ve asgari ücrete yüzde 15-20 zam yapılacağını söyledi. Yani sefaletin daha da dibine yuvarlanacağız. Ama Erdoğan'a göre Türkiye'de yoksulluk bitti!

Ekmeğimizi elimizden alanlar aklımızla dalga geçmeye devam ediyorlar. Patronların cebini şişirmek için bizi açlığa mahkûm ederken buna itiraz etmeyelim, susup oturalım istiyorlar. Bu pervasızlığa, bu saldırılara tepkimizi ortaya koymazsak yoksulluğumuz her geçen gün daha da kötüye gidecek. Tepkimizi doğru şekilde ortaya koymak ve sonuç alabilmek için işyerlerimizde, sendikalarımızda, grev, direniş, mücadele alanlarında birlik olmalı, saldırılara birlikte karşı durmalıyız. ■

Emekçi Ailelerin Artan Yüğü: Okul Masrafları

■ Kocaeli'den bir grup anne

Yeni eğitim yılı başlarken çocuklarımız heyecanlı. Bizlerse düşünceliyiz. Çocukların heveslenip istedikleri rengârenk çantalar, kalemler, defterler ne yazık ki el yakıyor. Daha çocuklarımız okul çantalarını sırtlarına takmadan, bizim sırtımıza okul masrafları çoktan yüklendi. Defterinden kalemine, beslenme çantasından okul çantasına en temel ihtiyaçları almak bile çok zor bizim için. Okul kıyafeti almaya gittiğimizde, tişörtün 500

lira olduğunu görünce şok geçirdik. Mağaza mağaza dolaşıp aynı tişörtü 200 liraya aldık. Fiyatlarda bir denge yok, ne ucuz ne pahalı algılayamıyoruz. Saatlerce mağaza dolaşarak fiyatlar hakkında bilgi sahibi olabiliyoruz. Her mağaza tutturduğuna satıyor.

Bazılarımızın çocuğunun okulu eve uzak, bazılarımızın çocuklarının okula gidiş saati çakışıyor. Bu yüzden çocukları okula servisle göndermek zorundayız. Servis

fiyatları mesafe fark etmeksizin aylık 3000 lira olarak belirlenmiş. Kimimiz çocukların okulunu değiştirmeyi düşündük. Kimimiz tüm okul dönemi yürüyerek gidip gelmeyi düşündük. Ama harcamaları kısmanın bir yolunu bulmaya çalışmanın bir sonu yok. Çünkü daha kıyafet, ulaşım, defter gibi ilk harcamaları konuşuyoruz. Asıl mesele her gün hazırlamak zorunda olduğumuz beslenme çantası. Sabah ayrı, öğlen ayrı beslenme hazırlığı yapmak zorundayız. Kuruyemiş, meyve, meyve suyu, sağlıklı yiyecekler inanılmaz pahalı. Hadi sağlıklı olmasını geçtik, çocukların karnını doyuracak, yani sadece midesini şişirecek bir beslenme çantasının günlük maliyeti yüz liranın üzerinde. Zaten uzmanlar beslenme çantasını doldurmanın aylık maliyetinin geçen yıla oranla %282 arttığını söylüyorlar.

Küçük çocukların boğazından geçecek iki lokmaya göz diken iğrenç bir sistemin içinde yaşıyoruz. Eşitsizlik, adaletsizlik kol geziyor. İktidar "yoksulluk bitti" diyor. Peki, biz niye bu haldeyiz? Onların aldatıcı lafları bizim hakikatimizi değiştirmiyor. Düzenin değişmesi lazım, değiştirmemiz lazım. Birlik olursak yapamayacağımız hiç bir şey yok. Çocuklarımızın yüzünün gülmesi ve güzel bir geleceğe sahip olması için başta biz annelere çok iş düşüyor. Okul bahçelerinde sadece çocuklarımızla ilgili kaygılarımızı değil, yapmamız gerekenleri, yapabileceklerimizi, sorunlarımızın çözümünü de konuşmalıyız. Hakikati değiştirecek tek güç işçi sınıfının birliğidir. Geleceğimize, çocuklarımıza sahip çıkmak için birliğimizi güçlendirelim. ■

Bu Ülkenin Gündeminde Ne Var?

■ İstanbul/Sancaktepe'den bir işçi

Zaman hızla akıp gidiyor. Gündemimiz de aynı hızla değişiyor. Hiç düşündük mü, nasıl oluyor da yaşanan büyük olaylar, felaketler bile çok kısa sürede hiç olmadıkları gibi gündemden çıkıyor?

Mesela Haziran ayında Diyarbakır ve Mardin'de çıkan orman yangınlarında 15 kişi hayatını kaybetti, Kayseri'de göçmenlere yönelik ırkçı saldırılar gerçekleşti. Temmuz ayında sokak

köpekleri üzerinden toplumun kutuplaştırılmaya çalışılmasına ve hayvanların katledilmesinin önünü açan yasa iktidar vekillerinin güle oynaya geçirmesine tanık olduk. Yasanın geçirilmesinin hemen ardından sokak köpeklerine yönelik korkunç katliam haberleri almaya başladık. Ağustos ayında ise İzmir çayır çayır yandı. Bütün bunları 2-2,5 ay içinde yaşadık ama sorsanız kaç kişi hatırlıyor? Hangisi hak ettiği biçimde toplumun gündeminde kaldı? Hangisinin hesabı soruldu? Peki ya geçtiğimiz Şubat'ta milyonlarca ton siyanürlü toprağın çökmesiyle 9 işçinin hayatını kaybettiği, toprağın,

Milletvekili Maaşları Seni de Kızdırıyor mu?

■ Ankara'dan genç bir işçi

Burjuva partilerin vekil adayları seçim zamanı bizdenmiş gibi görünüp türlü vaatlerle oyumuzu almaya çalışırlar. Seçim biter bitmez sonraki seçime dek bizi umursamazlar. İşçi ve emekçilerin haklarına saldırı, sermaye sahiplerine kıyak anlamına gelen yasaları oylarlar, yakınlarını kayırıp devlet kademelerinde işe sokmak, ihaleleri yandaş şirketlere peşkeş çekmek gibi “önemli hizmetlere” odaklanırlar. Vekili olduklarını iddia ettikleri millet sefalet içindeyken, sahip oldukları zenginliklerin, ayrıcalıkların üstüne bir de asgari ücretin 10 katı maaş almakta beis görmezler.

Temmuzda asgari ücrete zam yapılmadı ama milletvekili maaşları 141 bin liradan 169 bin liraya çıkarıldı. Milletvekili emeklisi olduğu halde vekilliği devam edenlerin maaşı 285 bin liraya ulaştı. Hem bakan hem milletvekili emeklisi olanların aylığı ise 288 bin lirayı buldu. Bu rakamlarla Türkiye, Avrupa ülkeleri arasında vekillere en yüksek maaş veren ülke oldu. Bu durum, hangi partiye oy vermiş olursa olsun işçi ve emekçileri kızdırıyor. Peki, işçi ve emekçilerin geçmişte vekillerin maaş alması için mücadele ettiğini biliyor muydunuz?

Vekillere maaş verilmesi ilk olarak, İngiltere işçi hareketinin mücadelesiyle ortaya çıktı. 1800'lü yıllarda İngiltereli işçi ve emekçiler yasalar, çalışma ve yaşam koşulları üzerinde söz hakkı, seçme-seçilme hakkı elde edebilmek için mücadele ediyorlardı. Bu mücadelenin bir talebi de işçilerin seçtiği işçi vekillerin yaşamını sürdürebileceği bir maaş almasıydı. Böyle olmasa işçiler temsilcilerini meclise gönderemezlerdi. Çünkü egemen sınıftan gelen ve zaten zengin olan vekillerin maaşa ihtiyacı yoktu. Ama işçi vekiller seçilmeleri durumunda aç kalırlardı. Nereden

nereye, değil mi?

Fakat bir düşünelim, tarihe bir bakalım: Egemen sınıf, işçi sınıfının mücadelesiyle elde ettiği ne çok hakka el koyuyor, ne çok kazanımı sulandırıyor, kendi yararına döndürüyor, içini boşaltıyor! Mesela işçilerin 8 saatlik işgünü hakkı için verdiği tarihsel mücadeleyi hatırlayalım. Bugün fazla mesai yapmadan geçinemez hale getirildiğimiz için fiili işgünü süresi neredeyse 12 saate çıkmadı mı? Tekstil işçisi kadınların başını çektiği mücadeleyle kazanı-

lan 8 Mart'ı tüm kadınların günü ilan etmeleri, kadınlara hediye verme gününe döndürmeye çalışmaları benzer bir örnek değil midir?

Haklarımızı korumak istiyorsak sermaye sınıfının sahtekârlığı, açgözlülüğü, zalimliği karşısında uyanık olmak, yalanlara ve zorbalığa karşı durmak zorundayız. Bunu başarabilmek içinse hafızamızı diri, saflarımızı sıkı tutmalı, yani örgütlü olmalıyız. ■

suyun ve havanın zehirlendiği İliç katliamı kimlerin hatırında? Ülke tarihinin en yıkıcı depremlerini yaşayalı 1,5 yıl oldu ama sanki bir asır geçmiş gibi artık neredeyse hiç konuşulmuyor. Bu tehlikeli gidişat, bu sağlıksız hal nasıl mümkün oluyor?

İşçiler olarak birlik ve dayanışma içinde olmadığımız için gündemi biz belirleyemiyoruz. Hayat pahalılığı, düşük ücretler, iş kazaları, sendikalaştığımızda işten atılmak, polis şiddetine maruz bırakılmak gibi sorunlarımızı gündeme taşıyamıyoruz. Unutulmaması, ders çıkarılması ve bir daha yaşanmaması gereken şeylerin unutulmasını, daha doğrusu unutturulmasını engelleyemiyoruz. İşçi sınıfının mücadele konusu olan gündemler ya kutuplaştırma siyasetinin aracı haline getiriliyor ya da geçiştiriliyor, unutturuluyor. Sorunlarımız çözümsüz kalıyor. Bir süre sonra da daha da büyüyerek ve derinleşerek tekrar

karşımıza çıkıyor. Bir işçi katliamının sorumluları hesap vermediğinde yenilerinin önü açılıyor. Irkçı bir saldırıya onay verildiğinde, milliyetçilik körüklendiğinde yeni saldırılara zemin hazırlanmış oluyor. Orman yangınlarının nedenleri ve sorumluları sorgulanmadığı için yeni yangınlarla ciğerlerimiz yanmaya devam ediyor. Medya bizi başka gündemlerle oyalarken veyahut milliyetçilik ve benzeri tuzaklarla birbirimize düşmanlaştırılırken hayatımız çalınıyor, haklarımız elimizden alınıyor, yaşam gidecek daha zorlu hale geliyor.

Bütün bunların tek bir sebebi var; işçi sınıfı olarak örgütsüz olmamız. Hafızamızı koruyacak, kendi gündemimizi belirleyecek, sorunlara müdahale edecek, taleplerimizin takipçisi olacak bir örgütlü güce sahip değiliz. O halde işçiler olarak örgütlülüğümüzü, sınıfımızın mücadelesini güçlendirmek için sorumluluk alalım. ■

Dünya İşçi Sınıfı, Düşmanlık ve Saldırlara Karşı

Dünya işçi sınıfının, emekçilerin, gençlerin, emekçi kadınların sorunları her geçen gün derinleşiyor. Egemenler sömürüyü derinleştirmeye, iktidarları bâki kalsın diye yasaları değiştirmeye, baskıyı, adaletsizliği, emperyalist savaşları büyütme, işçi ve emekçileri yapay ayrımlarla bölmeye devam ediyorlar. İşçilerse pek çok ülkede ekmeğinin ellerinden alınmasına, sendikal haklara yönelik saldırılara, nefret diline, ırkçılığa, emperyalist savaşa karşı mücadele etmekten geri durmuyor.

Endonezya'da seçim yasası değişikliğine karşı protesto

Endonezya'da seçim yasasını değiştirme planına karşı on binlerce kişi başkent Jakarta ve birçok şehirde meydanlara çıktı. Devlet Başkanı Joko Widodo'nun müttefiklerinin seçime katılma şartlarını kendi lehlerinde değiştirme girişimleri Endonezyalı emekçilerin öfkesiyle ve kitlesel protestolarıyla karşılık buldu.

Parlamento, yaklaşan yerel seçimler nedeniyle, Anayasa Mahkemesinin adayların 30 yaş sınırı şartına ilişkin kararını bozmaya, yaş sınırını aşağı çekmeye hazırlanıyordu. Ancak bunu demokratik niyetlerle değil Başkan Joko Widodo'nun 29 yaşındaki en küçük oğlunun seçimlerde aday olabilmesi için planlıyordu. Bu plan, ülke genelinde işçi ve öğrencilerin ayağa kalkmasına sebep oldu. 22 Ağustosta parlamento önünde toplanan binlerce kişi parlamento binasına giden yolları kapattı. Binaya girmeye çalışan göstericilere polis göz yaşartıcı gaz ve tazyikli su ile saldırdı. Ancak çoğunluğu öğrenci ve genç işçilerden oluşan Endonezyalı emekçiler protestolarını sürdürdü.

Joko Widodo'nun siyasi bir hanedanlık kurmayı amaçladığını söyleyen Endonezyalı işçi ve öğrenciler, Widodo'nun ve müttefiklerinin bu girişimlerine izin vermedi. Öğrencilerin, işçilerin, aydın ve sanatçıların katılımıyla büyüyen ve geniş toplumsal destek alan protestolar siyasi iktidara geri adım attırdı. Seçim yasası değişiklik planları iptal edildi.

Avustralya'da işçiler sendikalarına sahip çıkmak için eylem düzenledi

27 Ağustosta Avustralya'nın dört bir yanında İnşa-

at, Ormancılık ve Denizcilik Çalışanları Sendikasına (CFMEU) üye on binlerce işçi, sendikalarına sahip çıkmak için greve gitti. Melbourne, Sidney, Adelaide, Brisbane, Cairns, Canberra ve Perth şehirlerinde düzenlenen yürüyüşlere ve mitinglere, başka sektörlerden sendikalı sendikası olmayan çok sayıda işçi katılarak dayanışma gösterdi.

Eylem kararı, Federal hükümetin CFMEU sendikasının inşaat koluna kayyum ataması üzerine alındı. Geçtiğimiz hafta bakanlara "yönetici atama" yetkisi veren yasa tasarısı, muhalefetin de desteğiyle Senatodan geçti. Bunun üzerine, hakkında soruşturma olan CFMEU sendikasının inşaat koluna, bu karar uygulandı ve yargılama süreci devam ederken sendikaya kayyum atandı. İşçiler ise, sendika yöneticilerinin ve üyelerinin adil yargılanma hakkını ellerinden aldığını belirterek yasayı ve kararı protesto ediyorlar.

Eylemin izinsiz olduğu gerekçesiyle, eyleme katılan ve iş durduran işçilere işyeri denetçileri tarafından para cezası kesileceğinin, yaptırım uygulanacağını söylenmesi on binlerce işçi için caydırıcı olmadı. Kararın sadece bir sendikaya yönelik olmadığını, bunun tüm sendikaları baskı ve kontrol altında tutmanın aracı haline getirileceğini belirten işçiler, kendi iradeleri dışında sendikalarının yönetimine müdahale edilmesini kabul etmeyeceklerini söylüyorlar.

Almanya'da ırkçılığa ve aşırı sağa karşı protesto

Almanya'nın Thüringen ve Saksonya eyaletlerinde gerçekleşecek seçimler öncesinde binlerce kişi bir araya gelerek ırkçılığa, faşizme ve aşırı sağa karşı protestolar gerçekleştirdi. 25 Ağustosta Thüringen ve Saksonya

Baştaştırma Politikalarına, Hak Arışı Mücadeleyi Büyütüyor

eyaletlerine bağlı Dresden, Leipzig ve Erfurd şehirlerinde meydanlara akan binler, 1 Eylüldeki eyalet parlamentosu seçimlerinde aşırı sağcı ve ırkçı AfD partisine geçit verilmemesi çağrısı yaptı. “Bugün buradayız çünkü geleceğimiz için savaşıyoruz. Bu güvenlik duvarıdır, dayanışmadır” diyerek büyüyen faşizm ve ırkçılık tehlikesine karşı birlikte mücadele sloganları attı.

Göçmen karşıtlığı ve Müslüman düşmanlığı üzerinden oy devşiren AfD, 1 Eylül seçimlerinde Thüringen’de birinci parti olurken Saksonya’da ikinci parti oldu. Avrupa ülkelerinde son yıllarda giderek artan ırkçılık ve göçmen düşmanlığı bir tesadüf değil, egemenlerin kirli politikalarının bir sonucudur. Çıkardıkları emperyalist savaşların, siyasi ve ekonomik krizlerin bir sonucu olan göç sorununu, yine kendi çıkarları için kullanıyorlar. Yoksul emekçilerin sorunların gerçek kaynağını görmesini, öfke ve hoşnutsuzluğun kendilerine yönelmesini istemiyorlar. Ancak bu uğursuz planların karşısına sınıf bilinci ve tavrıyla çıkan, düşmanlaştırma politikalarına inat “sınıf dayanışması” diyen emekçilerin sesini bastıramıyorlar.

Hindistan’da emekçiler kadına şiddete karşı sokaklarda

9 Ağustosta Hindistan’ın Batı Bengal Eyaletinin Kalküta şehrinde stajyer bir kadın doktor tecavüze uğrayarak katledildi. Kadına şiddetin, taciz ve tecavüzün giderek arttığı Hindistan’da kadınlar başta olmak üzere on binlerce emekçi Ağustos ayı boyunca protesto gösterileri düzenleyerek öfkelerini dile getirdi.

Emekçi kadınların gece yürüyüşleriyle, sağlık emekçilerinin grevlerle gerçekleştirdiği protesto gösterilerinde katillerin cezalandırılması, işyerlerinin emekçi kadınlar için güvenli hale getirilmesi talep edildi. 27-28 Ağustosta “Adalet istiyoruz” sloganıyla gerçekleştirilen büyük protesto gösterilerinde binlerce emekçi hükümet binasına yürüdü, yollar, köprüler trafiğe kapatıldı. Polis şiddetiyle karşılaşan emekçiler caddeleri, meydanları terk etmedi.

Hükümet genç doktorun katillerini bulmak için soruşturmayı genişlettiğine ve işyerlerinde güvenlik önlemleri alacağına dair açıklama yapmak zorunda kaldı.

İsrail’de yüz binler ateşkes talebiyle meydanlarda çıktı!

Faşist Netanyahu hükümetinin baskı ve zorbalıklarına rağmen İsraili işçi ve emekçiler savaşa karşı meydanlara çıkmaktan geri durmuyorlar. 1 Eylül Dünya Barış Gününde, İsrail’de şu ana kadarki en kitlesel protesto gerçekleşti. On binlerce işçi ve emekçi savaşın başladığı günden bu yana, rehinenin serbest bırakılması için ateşkes ve anlaşmaların yapılmasını, savaşa son verilmesini talep ediyor. Emekçilerin taleplerine kulaklarını tıkayan İsrail devleti, 31 Ağustosta Refah bölgesinde altı rehinenin cesedinin bulunduğunu açıkladı. Bunun üzerine 300 binden fazla işçi ve emekçi meydanlara çıkarak, “Baştaki sensin, suçlu sensin!” diyerek Netanyahu hükümetine olan öfkelerini dile getirdi. Kudüs’te başbakanlık ofisi önünde toplanan emekçiler, “Ceset torbaları değil, ateşkes istiyoruz!” sloganları eşliğinde yürüdü, başkent Tel Aviv’de ise anayolları kapattı.

Öte yandan ülkenin en büyük işçi sendikası olan Hindatrat sendikasının çağrısıyla 2 Eylülde genel grev düzenlendi. İsrail’in en büyük havalimanı olan Ben Gurion Havalimanında uçuşlar ertelendi, özel sektör işçileri ve kamu emekçileri eğitim, finans, sağlık ve daha pek çok alanda iş durdurdu. “Kayıtsız kalamayız” diyen esnaf da greve destek vererek kepenk kapattı. Grevin etkisini kırmak, işçi ve emekçilerin mücadelesini, birliğini ve dayanışmasını engellemek isteyen İsrail devleti, birbiri ardına açıklamalar yaptı. Maliye Bakanı greve katılanların maaşlarında kesinti yapılacağını söyledi, Netanyahu eyleme destek olanları “ Hamas destekçisi” ilan etti. Ancak işçi ve emekçiler savaşa son verilmesi, kalıcı bir ateşkes karşılığında esirlerin geri getirilmesi talepleriyle mücadelelerine devam ediyorlar. ■

Çiftçilerin eylemi

Barınma hakkı eylemi

Akcanlar Tekstil işçileri

Fernas maden işçilerinin eylemi

Direnen İşçiler Kazanıyor, İşçi Mücadeleleri Yenileri Eklenererek Devam Ediyor

İşçiler, çiftçiler, emekliler, kamu emekçileri sermayenin ve iktidarın baskılarına rağmen ülkenin dört bir yanında mücadeleyi yükseltiyor. Geçinemeyen, örgütlenme hakkı gasp edilen, ürününe yok pahasına fiyat biçilen, toprağı, suyu, sermayeye peşkeş çekilen işçi ve emekçiler, siyasi iktidarın saldırılarına tepkilerini eylemlerle ortaya koyuyor.

Çiftçilerin maliyet artışları ve düşük fiyat dayatmasına karşı protesto eylemleri Ağustos ayında artarak devam etti. İzmir Kınık, Bursa, Balıkesir Bandırma, Maraş, Antep, Aksaray, Konya, Eskişehir, Burdur'da traktörleriyle şehir meydanlarına inen, kaymakamlık önlerine giden, yolları kapatan çiftçilerin eylemlerinde "Hükümet İstifa" sloganı yükseldi.

Yaşam alanları, geçim kaynakları yağmalanmak istenen köylüler, iktidarın ve devlet gücünü arkalarına alan açgözlü maden ve enerji şirketlerinin baskılarına, tehditlerine rağmen Ağustosta da mücadeleyi büyötmeye devam ettiler. Tokat, Ordu Ulubey, Artvin Arhavi, Çanakale Bayramiç, Diyarbakır Kulp, Balıkesir Gökçeyazi'da köylüler maden arama çalışmalarını engelledi. Toprağına, suyuna, ormanına, yaylasına sahip çıkmak için mücadele etti, ediyor. Hatay'da ise barınma hakkı mitinginde bir araya gelen binlerce kişi rezerv alan yasasının iptal edilmesini, yerinde dönüşüm ve kira yardımı talep etti.

Türk-İş, 20 Ağustosta Türkiye genelinde bölge temsilcilikleri önünde ve kent meydanlarında basın açıklamaları gerçekleştirdi. Siyanürlü pasa dağıının çökmesi sonucu 9 işçinin toprak altında kalarak hayatını kaybettiği Çöpler Altın Madeninde 187 işçi işten çıkarıldı. İşçiler 22 Ağustosta aileleriyle beraber eylem yaparak işten atılmaları protesto ettiler. Kocaeli'de DISK'e bağlı Gıda-İş Sendikasının örgütlü olduğu Darıca Farabi Eğitim ve Araştırma Hastanesinde çalışan taşeron yemekhane işçileri düşük ücretlere karşı basın açıklaması yaptı.

Afşin-Elbistan Termik Santralinde ücret zammı isteyen işçilerin işten çıkarılması üzerine tüm dekopaj ekibi

iş bırakarak direnişe başladı. Antep'te Akcanlar Tekstil'de vergi kesintileri ve 7'li vardiya sistemine geçilmesi nedeniyle işçiler iş bırakarak direnişe başladı. Fabrika önünde, kent meydanında, işverene ait diğer işyerlerinde eylemler yapan işçiler tüm baskı ve saldırılara karşı mücadeleye devam ediyor. Manisa'nın Soma ilçesinde Fernas Madencilikte Bağımsız Maden-İş'te örgütlenen işçilerden altısının işten atılması üzerine iş durduran 100 işçi direnişe başladı. Jandarma saldırısına uğrayan, gözaltına alınan işçiler mücadeleden vazgeçmiyor.

Belediye işçilerinin işten atma saldırısına ve ücretlerinin gasp edilmesine karşı başlattığı direnişler sürerken İzmir Kemalpaşa Belediyesi işçilerinin direnişi kısmi kazanımla sonuçlandı.

İstanbul Bakırköy Metro şantiyesinde çalışan Dev Yapı-İş üyesi işçilerin ücret gaspına karşı başlattıkları eylem, İstanbul Arnavutköy'deki Getir deposunda çalışan Dinç Lojistik işçilerinin ücretlerine zam yapılması ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi talebiyle başlattıkları iş bırakma eylemi kazanımla sonuçlandı. İstanbul Esenyurt'ta CarrefourSA deposunda çalışan DGD-SEN üyesi işçilerin düşük ücretlere, işten atma saldırısına karşı Ağustos ayı boyunca yürüttükleri kararlı direniş de kazanımla sonuçlandı.

Hatay Payas'da Öz Çelik-İş'in örgütlü olduğu Yolbulan Metal'de, Birleşik Metal-İş'in örgütlü olduğu İskenderun'da Befesa Silvermet ve Gebze'de Mersen fabrikalarında, İzmir Kemalpaşa'da Öz Gıda-İş'in örgütlü olduğu Abalıoğlu Lezita'da işçilerin grevleri devam ediyor. İstanbul'da Tekgıda-İş'in örgütlendiği Perfetti Van Melle ve Polonez işçilerinin direnişleri sürüyor.

İzmir'de Tekgıda-İş Sendikasının örgütlü olduğu Kristal Yağ grevi kazanımla sonuçlandı. İstanbul/Tuzla'da Selüloz-İş Sendikasının örgütlü olduğu MKB Rondo'da ve Öz Büro-İş Sendikasının örgütlü olduğu Sarar Ankara Ankamall mağazasında işçiler greve çıktı. ■

Getir Depo işçileri

CarrefourSa işçileri

Polonez işçileri

Befesa Silvermet işçileri

Kaynakları Tüketen Kim?

Siyasi iktidar, sefalete mahkûm ettiği emeklilerin kamu bütçesine çok büyük bir yük olduğunu iddia ediyor, zam taleplerini görmezden geliyor. Örneğin AKP Genel Başkan Yardımcısı Nihat Zeybekçi “EYT demek geleceğin kaynaklarını bugünden tüketmek demektir” diyor. Yani işçilerin sefalete itilmeleri yetmezmiş gibi, onca yıllık emekleri yok sayıyor, emekli olunca gün yüzü görmeleri engelleniyor. İşçiler yıllarca çalışıp emeklilik için prim ödememişler de “havadan” emekli olmuşlar gibi bir algı oluşturulmaya çalışılıyor.

Zeybekçi'nin geleceğinden pek endişe ettiği kaynaklar, sosyal güvenlik fonlarıdır ve bu fonlardaki birikim işçi ve emekçilerin çalışmasıyla oluşturulmuştur. Bugünün emeklileri on yıllarca çalışıp değer üretmiş, emeklilik primlerini, işsizlik sigortası primlerini ve vergilerini kesintisiz ödemiş işçilerdir. **Emeklilik, bir lütuf değil işçi sınıfının mücadeleye kazanılmış hakkıdır.** Zeybekçi gibiler bu gerçekleri yok sayıyorlar. Üstelik Türkiye, emeklisine en düşük maaşı veren ülkelerden biridir. Buna rağmen nasıl oluyor da iktidar sözcüleri kaynakların tükenmesinden söz ediyorlar? Kaynaklar gerçekten tükeniyor mu, tükeniyorsa emekliler yüzünden mi tükeniyor? Kaynaklar gerçekte nereye ve kime aktarılıyor?

SGK fonları, İşsizlik Sigortası Fonu, kamu fonları, devlet bütçesi... Bütün bu kaynaklar esas olarak işçi ücretlerinden yapılan kesintilerle, işçi ve emekçilerden alınan vergilerle oluşturulduğu halde neyin nereye harcanacağına, kime ne kadar pay ayrılacağına siyasi iktidar karar veriyor. İktidarsa tercihini tüm kaynakları sermayeye aktararak bu kaynakları üreten işçi ve emekçilere küçük kırıntılar vermekten yana yapıyor. İktidar sahiplerinin gelecek nesil için kaynakların azalacağından dem vurması, emekliler yıllarca ödedikleri primlerin karşılığını istediğinde emeklileri bedavacı, sırtta kambur diye yaftalaması aslında olayı çarpıtmaktan başka bir şey değildir. **Bugün 16 milyon üzerinde emekli var diye yakınan ama dün bu işçilerin yarattığı kaynakları tüketen, kurutan siyasi iktidarın ve hizmetinde olduğu sermaye sınıfının ta kendisidir.**

Siyasi iktidar ve sermaye sınıfı tüm kaynaklara aynı açgözlülükle ve sınıfsal tutumla yaklaşıyor. SGK fonları sağlık sektöründeki özel şirketlere peşkeş çekiliyor, sonra da SGK zarar ediyor diye sağlık hizmetleri kısıyor. İşçi ve

emekçilerden, emeklilerden katkı payı alınıyor. AKP iktidara geldiğinden beri devletin sadece özelleştirmelerden elde ettiği gelir 63 milyar doları buluyor. Bu gelir ve çok daha fazlası kamu-özel işbirliğiyle yapılan projelerle yandaş sermayenin inşaat ve gayrimenkul faaliyetlerine akıtıldı. Sırf rant yaratmak, kaynakları ceplerine doldurmak için tabir yerindeyse inin cinin top oynadığı havalimanları, kimsenin uğramadığı köprüler, tüneller, hasta garantili hastaneler, lüks binalar ve benzeri yatırımlara 150 milyar doları aşan kaynak aktarıldı. Bunlarla birlikte yolsuzluklar, rüşvetler, para aklamalar ortalığa saçıldı. Bürokratlara “huzur hakkı” adı altında üçer beşer maaş bağlandı. Bu süre zarfında iktidar şirketlerden tahsil etmesi gereken vergilere de muafiyet getirdi. Örneğin 2010-2020 yılları arasında Cengiz İnşaat'a 30, Kolin İnşaat'a 36 kez vergi muafiyeti getirildi, 2013-2023 yılları arasında ise şirketlerin 7,5 milyar lirayı aşan vergi borcu ve vergi cezası bir çırpıda silindi. Kamu kaynaklarının yanı sıra, doğal kaynaklar da sermayeye peşkeş çekildi.

Tasarruf tedbirlerinin dillerden düşürülmediği bugünlerde sarayın günlük harcaması yaklaşık 33,6 milyon lira. Yani sarayda lüks ve şatafattan ödün verilmiyor, her 44 saniyede bir, bir asgari ücret harcıyor. Emeklinin ailesiyle bir ay boyunca geçinmesi beklenen 12 bin 500 lira ise her 32 saniyede bir harcıyor. Sarayın günlük harcaması 10 yılda yüzde 5 bin artmış durumda! Hal böyleyken yerinde sayan maaşlarıyla yarı aç yaşayan emeklileri utanmadan yük ilan ediyorlar. Ne hikmetse söz konusu sermayenin kârı ve çıkarları olunca pek bol olan kaynaklar sıra emeklilere, okul çocuklarına bir öğün yemeğe, SMA'lı bebeklerin tedavisine, ücret zamlarına gelince birden sorun haline geliveriyor.

Sermaye sınıfı ve siyasi iktidardakiler kaynakların sadece kendi kasalarına akmasını istiyorlar. Bunun işçi ve emekçiler için anlamıysa daha fazla sömürü, daha düşük ücretler, hak gaspları, sendikasılaştırma, yoksulluk, açlık, baskı ve yasaklardır. Sermayenin ve siyasi iktidarın saldırılarına, ekonomik yıkımın faturasını bizlere kesme planlarına karşı durabilmek için uyanık olmalı, yalanlara, tuzaklara aldanmamalı, haklarımızı korumak ve genişletmek için örgütlenmeliyiz. ■

Yaşadım Diyebilmek için!

Gençlik yılları insanın kimlik edindiği, ayakları üzerinde durmaya başladığı yıllardır. Genç insan heyecan, enerji, coşku, duyarlılık ve değişim arzusuyla, geleceğe dair umutlarla doludur. Yaşanan her bir olay, edinilen her bir deneyim en canlı ve özel anılar arasına yerleşir. Bundandır ki gençlik dönemi insan yaşamının en güzel yılları olarak ifade edilir. **Ama öyle bir zamandan geçiyoruz ki her geçen gün daha fazla sayıda genç arkadaşımızın kendine “en güzel yıllarım bu mu?” diye sorduğunu duyuyoruz.** Kimi arkadaşlarımız gençliklerini kupkuru, bomboş yaşadıklarını ve hiçbir anlamlı anı biriktiremediklerini söylüyorlar. Adeta hayatın doğal döngüsü değişmiş, gençlik enerjisinin ve coşkusunun yerini umutsuzluk, atalet ve bunalım almış durumda. Peki, neler oluyor, neden oluyor? **Ve en hayati soru şu: varsa bir çıkış, nerede?**

Yapılan bir araştırmaya göre 12 ila 26 yaş arasındaki gençlerin yarısından fazlası, günlük uğraşlarını ilginç, önemli veya motive edici bulmuyorlar. Bu her günün bir önceki ne benzediği ve bir anlamda yaşamın emekçi gençlik için sıradanlaştığı, değersizleştiği anlamına geliyor. İnsan kendisinde iz bırakan, güçlü duygular hissettirmiş olayları hatırlar. Anılarımız yaşamöykümüzü oluşturur, bir anlamda bizi olduğumuz kişi haline getirir. Peki, **insan yaşamının sıradanlaşması, anı olarak ifade edilemeyecek kadar güçsüz olaylarla sürüp gitmesi çok acı değil midir?** “Son 5 yıldır doya doya gülmedim”, “yaşamdan keyif almıyorum”, “en son ne zaman kaliteli zaman geçirdiğimi hatırlamıyorum”, “geriye baktığımda yaşadım diyemem”... Sıra arkadaşlarımızın, tezgâh arkadaşlarımızın dilinden dökülen bu ve benzeri ifadeler sizce de büyük bir soruna işaret etmiyor mu?

Gençliğin içine sürüklendiği bu durumun yegâne sebebi kapitalizmdir. Zengini daha zengin, yoksulu daha yoksul eden düzenin adıdır kapitalizm. Onun akıldışı işleyişinden gençliğin payına daha fazla sömürü, daha derin yoksulluk, işsizlik, geleceksizlik ve depresyon düşüyor. Kapitalizmin yaşamlarımızı nasıl sınırladığını birkaç örnekle somutlayalım. Araştırmalara göre modern tarihte ilk kez gençler anne babalarına göre daha yoksul durumdadır, daha kötü ko-

şullarda yaşıyorlar. Genç işsizliği hemen her ülkede zirve yapmış durumda, Türkiye’de bu sayı 3 milyonun üzerinde! Son yıllarda hayatımıza yeni bir tanım girdi; ev genci! Ne istihdamda ne eğitimde olup bu kategoriyi oluşturan 15-24 yaşındaki gençlerin oranı yüzde 28. Yani her üç gençten biri evde! Gençler artık ömür boyu çalışsalar dahi ev sahibi olamayacaklarını biliyorlar. Türkiye’de 30 yaş altındaki 20 milyon civarı gencin dörtte üçü ancak ailesinden alabildiği harçlıkla geçinebiliyor. Her 10 gençten 9’u tatil yapamıyor. Hal böyle olunca yüzbinlerce genç sosyalleşebilmek için ne zaman bulabiliyor, ne maddi imkân, ne de moral... Anılarını paylaşabileceği dostluklar kuramıyor ya da birer birer dostlarını kaybediyor. Kabuğuna çekilen genç kendini değersiz hissediyor, umudu da yaşama sevinci de kalmıyor.

Peki, başka türlü mümkün mü? Evet mümkün! **Bunun üstesinden gelmenin yegâne yolu boyun eğmeyi reddetmek ve değiştirmek üzere harekete geçmektir, bu amaca bağlanmaktır.** İşçi sınıfının haklı mücadelesine, insanlığın kurtuluşu fikrine, bu fikrin etrafında kenetlenmiş insanlara bağlanmak, insan soyunun mutluluğu için çabalamak “yaşadım” diyebilmenin yoludur. İnsan böyle bir durumda her şeye rağmen hayattan keyif alır. Çünkü birlikte haklı bir amaca bağlanmak, birlikte üretmek, insana güç verir, yaşamına anlam katar. Böyle bir topluluğun parçası olmak birey olarak da güçlü, yararlı, verimli olduğunu hissettirir, mutlu eder.

İnsanın yaşama sevincini solduran bir düzen var karşımızda. İnsanı ezen, aşağılayan, varlığını anlamsızlaştırıp nefessiz bırakan bir düzen! Birlik olmadan daha güzel bir dünyanın, anlamlı bir yaşamın hayalini bile kuramayız, nefes bile alamayız. Bu nedenle yan yana gelmeye ve kendi sınıfımızın, işçi sınıfının mücadele yolundan gitmeye ihtiyacımız var. **Yaşamlarımıza anlam katmak istiyorsak bizi zehirleyen bu düzene karşı birleşmeli, işçi sınıfının saflarında yerimizi almamız.** İnsanın esaret zincirlerinden kurtulduğu özgür bir dünya için yüreğimizden, aklımızdan, elimizden ne geliyorsa yapmalıyız. Emekçi gençlik olarak ancak bu zorbalık düzenine karşı durma cüretini kuşanabilirsek yaşamlarımızdaki o koca boşluğu doldurabiliriz. ■

Geleceğe Dönüşmek, Geleceği Büyütmek

Topraktan başını güneşe uzatan filiz, meyve veren dal, ana rahminden kopup emekle, sabırla büyütülen çocuk... Yeşeren, serpilip gelişen, bugünden yarına geleceğe dönüşen yaşam... Biz emekçi kadınlar yaşam zahmetsiz, kahırsız, mutlulukla aksın isteriz. Çünkü çocuklarımızın çocuk olabildiğini, gönüllerince koşup oynayabilmesini, şen kahkahalarla, mutlu anılarla serpilip büyümesini isteriz. Biz emekçi kadınlar yarınlar bugünden daha güzel olsun isteriz. Çünkü yarınlar çocuklarımızdır, evlatlarımızdır. Peki, verdiğimiz emeğe, yaptığımız fedakârlıklara rağmen evlatlarımızın mutlulukla büyüdüğünü, yarınları, gelecekleri söz konusu olduğunda içimizin rahat olduğunu söylememiz mümkün mü?

Evet, yaşamın, geleceğin çocuklarımız için çok güzel olmasını ümit ediyoruz. Ama işçi sınıfının yaşamı ve mücadelesi üzerine nice şiirler yazan Nâzım Hikmet'in dediği gibi, ümidin, ümitlerimizin düşmanları var. Serpilip gelişen yaşamın düşmanları var!

Yaşadığımız kentlere, ülkeye, dünyaya bakalım. Yemyeşil ormanlar maden, inşaat, turizm, enerji şirketlerine peşkeş çekiliyor. Derelerimiz kurutuluyor, denizlerimiz, içme sularımız, havamız kirletiliyor, toprağın, ağacın, çimenin, börtü böceğin suyu çalınıyor. Her şeye para, kâr, zenginlik, rant kaynağı olarak bakan sermaye sınıfı yeryüzü kaynaklarını yağmıyor, doğayı yok oluştürüyor, yaşamı solduruyor. Sermaye sınıfının çıkarları uğruna yürütülen savaşlarda milyonlarca insanın hayatı alt üst oluyor. Gazze'de olduğu gibi kentler yok ediliyor, katliamlar yapılıyor, on binlerce çocuk daha hayatı tanıyamadan yaşamdan koparılıyor. Bombalardan kaçarken göç yollarında, bir tezgâhın başında iş cinayetinde, ihmallere yüzünden gerçekleşen tren kazalarında çocuklar ölüyor. Gençlerimiz işsizlik, yoksulluk, geleceksizlik kuyusunun içine itiliyor. Yaşam sevinci ellerinden alınıyor. Sözün özü, doğurup büyüttüğümüz evlatlarımız için verdiğimiz emek egemenlerin onların yaşamını soldurmasının önüne geçmeye yetmiyor. O halde **çocuklarımızın yaşamına ve geleceğine sahip çıkmak, anlam ve mutluluk katmak için tek tek emekçi kadınlar ve aileler olarak yaptıklarımızdan daha fazlasını yapmaya ihtiyacımız var.** Tıpkı Elif Çağlı'nın dizelerinde dile getirdiği gibi...

*Yaşamak, yeşermek bitkiler gibi,
Yaşamak, dönüşmek geleceğe,
Güçlü ellerle kavrayıp çelişkiyi,
Birlikte dövüşüp, birlikte büyütmek geleceği.*

Çocukluk çocuk tüm insanların bolluk ve bereket içinde yaşayacağı bir dünya mümkünken kapitalist sistem milyonlarca çocuğun acı çekmesine, aç kalmasına, en basit hastalıklardan ölmesine, bombalarla parçalanmasına neden oluyor. İşçi sınıfı kadınıyla erkeğiyle örgütlendiğinde dünyayı değiştirecek güce sahipken kapitalist sistem sınıfımızı bölüp parçalayarak gücünü zayıflatıyor. Biz emekçi kadınlar, dalları en güzel, en tatlı yemişlerle dolu bir ağaç gibi yaşamı yeşillendirip bereketlendirmek için ter dökerken kapitalist sistem yarattığımız tüm güzellikleri solduruyor. İşte bunlar kapitalist sistemin çelişkileridir. Biz bu çelişkileri görürsek, egemenlerin tuzağına düşmezsek, bölüp parçalanmak yerine birlikte hareket edersek işte o zaman çelişkileri yok edebiliriz. Mutlu bir geleceği inşa edebiliriz.

Emekçi kadınlar olarak, yeşerttiğimiz yaşamı korumanın, geleceğe taşınmanın tek yolu ümitlerimizin ve yaşamın düşmanlarına karşı el ele vermek, birlik olmaktır. İşçi sınıfının saflarında yan yana, omuz omuza mücadele etmek, bu mücadeleye evlatlarımızı da ortak etmektir. Çocuklarımızın geleceğinden kaygı duymamak için, doğamızı korumak için, evlatlarımızın savaşlarda katledilmesini engellemek için, yaşamın serpilip gelişmeye devam etmesini sağlamak için böyle bir birliği kurmaya, örgütlenmeye ihtiyacımız var. ÜİD-DER, bu çabayı büyütmek, birlik ve dayanışmayı güçlendirmek için var. İnsanın insanı sömürmediği, silahların üretilmediği, savaşların son bulduğu, barış ve kardeşliğin, bolluk ve mutluluğun hâkim olduğu bir dünyanın kapılarını açacak olan işçi sınıfının saflarını güçlendirmek için var. Böyle bir dünyaya özlem duyan emekçi kadınları, işçileri, gençleri, emekçileri bir araya getirmek için var. **"Birlikte dövüşüp birlikte büyütelim geleceği" diyen, bu çağrıya tüm yüreğiyle yanıt veren emekçi kadın kardeşlerimiz, ÜİD-DER saflarında buluşalım, bu onurlu mücadelede yerimizi alalım.** ■

Sınır Tanımayan Irmaklar Gibi

Rüzgârlar, bulutlar, ırmaklar, göklerde süzülen kuşlar, çiçekten çiçeğe konan arılar... sınır tanımazlar. Mesele Dicle ve Fırat ırmaklarını düşünelim. Mezopotamya'nın bu en büyük iki ırmağı Türkiye'de doğar, sınırları aşarak önce Suriye'ye uğrar, sonra Irak topraklarına girer. Yol boyunca dağ eteklerini, dar boğazları, ovaları gezen bu ırmaklar derelerle, çaylarla birleşip tek bir kol haline gelerek Şattülarab Irmağını oluşturur ve Basra Körfezi'ne dökülürler. Bu ırmaklarda yaşayan balıklar, mesela Dicle'nin meşhur Şabit balığı, dilimizden anlasa anlam verebilir miydi dersiniz sınırlara?

Irmaklar dünya egemenlerinin çizdiği sınırlardan habersiz bir şekilde birleşerek akıp giderken, biz dünyada olup bitenlerden haberdar olan işçiler, emekçiler olarak düşünelim. **Dünyayı esareti altına alan kapitalizm altında her ne kadar sınırlarla birbirimizden ayrılmışsak da dilden dile, yürekte yüreğe taşınan acılarımız, sevinçlerimiz, öfkemiz, umutlarımız, hayallerimiz aynı değil mi?** Farklı diller konuşsak da aynı acılarla yakılmıyor mu ağıtlarımız, aynı coşkularla yükselmiyor mu ezgilerimiz?

Mesela 1945 yılının Ağustos ayında, 2. Dünya Savaşı sona ererken ABD'li egemenler tüm dünyaya güç gösterisi yapmak ve Japonya'ya diz çöktürmek için Hiroşima kentini atom bombasıyla yerle bir ettiler. Bomba, kapkara bir radyasyon bulutu yaratmış ve o bulut karanlığa boğmuştu koskoca kenti, ölüm saçmıştı dört bir yana. On binlerce insanın canını almıştı bir anda. ABD'li egemenler insanlığı felakete sürükleyen bombalarıyla ve sözde bilim adamlarıyla gururlanıyor, bomba patladığında ve ölüm bulutu göğü kapladığında sevinç nidaları atmaktan geri durmuyorlardı. Oysa dünyanın tüm emekçilerinin yüreği o ölüm bulutunun aldığı canlar, parçaladığı hayatlar, yarattığı acılarla kavruluyordu. Atom bombasının atılmasından yıllar sonra Japon çocukların acı içinde ölüm haberlerini almaya devam eden Nâzım Hikmet, hâlâ aynı acıyla dolu olan yüreğinden dökülen dizeler yazdı: "Çalıyorum kapınızı/ teyze, amca bir imza ver/ çocuklar öldürülmesin/ şeker de yiyebilsinler." Çünkü o tüm emekçilerin yüreğinde özlem duyduğu, kimseciklerin ölmek ve öldürmek zorunda kalmadığı sınıfsız ve sömürsüz bir dünya düşlüyordu.

Kendi egemenlerinin oyununa gelmeyi değil Japon

emekçilerle ve Nâzım'la duygudaşlık kurmayı seçen, ezilenlerin safında yer alan ABD'li müzisyen Pete Seeger Nâzım'ın kaleminden süzülen kelimeleri notalarla buluşturdu. İşçi grevlerinde, savaş karşıtı eylemlerde yer alan, şarkılarını dünya işçi ve emekçileri için, barış için söyleyen Seeger, bu kez Nâzım Hikmet'in Kız Çocuğu şiirini besteleyerek egemenlerin zalimliğini ve bu zalimlik karşısında sınır tanımadan birleşmek gerektiğini ortaya koymuştu. Ezgiler bir kez daha halkların ortak dili olmuştu. Birbirlerinden çok uzaktaki bu insanlar egemenler eliyle yaratılan yapay sınırları tanımamıştı.

Bugün de Filistin'de çocuklar katledilirken bu katliamı gerçekleştirenler, destekleyenler, kendi çıkarlarına odaklanıp katliama seyirci kalanlar egemenler değil mi? Yüreği o çocukların anneleri gibi yananlar işçi ve emekçiler değil mi? Hiroşima'dan sonra Nagazaki kenti de bombalanan Japonya'nın egemenleri bugün ABD'li egemenlerle kol kola girmiş Çin'e savaş hazırlığı yapmıyorlar mı? Demek ki dünyadaki gerçek sınırlar ülkeler arasındaki sınırlar değil egemenler ve ezilenler, sermaye sınıfı ve işçi sınıfı arasındaki sınırlardır.

Türkiye'de ve tüm dünyada işçilerin, çiftçilerin, emeklilerin, gençlerin, emekçi kadınların durumuna, yaşadıklarımıza baktığımızda görürüz ki işçi sınıfı olarak yapay sınırları aşip geçen ırmaklar gibi birleşmeliyiz. Geçim sıkıntısından, çok çalıştığımız halde yoksulluk çekmekten, düşük ücretlerden, zamlardan, artan vergi yükünden bıkmışsak, dünyanın neresinde yaşıyor olursak olalım benzer koşullar altında aynı duyguları hissediyorsak aramızdaki sınırları kaldırmamız gerektiği açıktır. **Emperyalist savaşın acısını yaşayan, kadın, erkek, çocuk demeden katledilen insanların acısını yüreğimizde duyuyorsak bu zulüm düzenine birlikte karşı durmak boynumuzun borcudur.**

Türkiye'nin her köşesinde işçiler grev ve direnişlerle haklarını arıyorlar. İngiltere'den Nijerya'ya, Güney Kore'den Bangladeş'e, Endonezya'dan ABD'ye emekçiler meydanlara çıkıyor aynı öfkeyle "artık yeter" diye haykırıyorlar. Bu mücadelelerin birleşmesi ve güçlenmesi için emek verenler, işçi sınıfının önderlerinin **"Bütün Ülkelerin İşçileri, Birleşin!"** çağrısına kulak verenler, eninde sonunda sınır tanımayan ırmaklar gibi birleşir. ■

12 Eylül 1980 askeri faşist darbesiyle egemenler geçmişle gelecek arasındaki köprüleri yıkmak, işçilerin mücadelesini unutturmak istediler. Toplum baskı ve şiddetle susturdular, yıllarca sürececek bir karanlığa hapsettiler. Çekilen tüm acılara karşın umudunu ve inancını yitirmeden yola devam eden sınıfın öncüleri ve sosyalistler ise karanlıkta ışık oldular, darbecilerin yıktığı hafıza köprüsünü yeniden inşa ettiler.

Tarifsiz acıların yaşandığı o karanlık günlerde darbecilerin zulmüne boyun eğmeyen Elif Çağlı, öfkesini, inadını, kararlılığını dile getirdiği şiirler kaleme aldı. Toplumun bir kez daha karanlığa itildiği, baskı ve zorbalığın arşa çıktığı bugünlerde Çağlı'nın umut ve direnç yüklü şiirleri mücadeleciler işçilere güç vermeye devam ediyor...

Ateş

Sene 1982

Benim yüreğim baştanbaşa kor
Düşmanımın korku...

Tezgâh başında aramayın
Aramayın tek göz odamda
Bulamazsınız
Uzaklardayım
Çok uzaklarda
...

Ben can verirdim demire
Ateşle ve gücümle.
Soğuk yılanlar gibi
Akıp giderdi ellerimden
Metrelerce zincir
Bir halkası bile benim değildir.

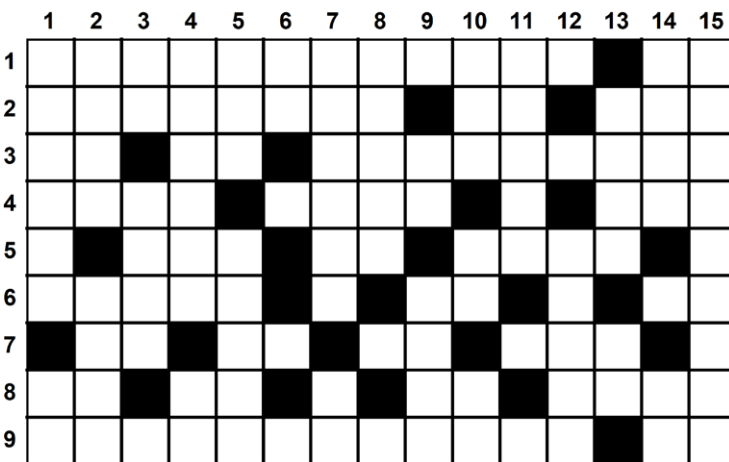
Nefret ettim, ederim her an
Kaderine esir olandan.
Ve eğilmemeyi öğrendim
Zulmün önünde
Kölenin ruhunu özgürleştiren
Ölümsüz Spartaküs'ten!

Yüreğim
Fabrikadaki ocak gibidir
Yanar...
Yanar yüreğim yanar
Boyun eğdiren bir alevdir
...

Şimdi uzakta
Çok uzaklardaysam
Işıksız, havasız bir zindanda
Bileklerimde zincirden prangalarla
Meraklanmayın
O ateş durur orada
Yanar yüreğim yanar
Ortalık ışınıncaya
Demir eriyinceye kadar.

Elif Çağlı (Kısaltılmıştır)

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

1. "Bütün düzen bir ... aslında / İki ucu birbirine bağımlı / Yukarıdakiler durabiliyorlar orada / Sırf ötekiler durduğundan aşağıda." (Bertolt Brecht'in bir şiirinden). Avrupa Birliği'nin kısaltması.
2. Düzene koyma. Eşek sesi. Karışık renkli, alaca.
3. Huni kelimesinin sessizleri. Siyasi iktidar yanlısı yayınlarıyla bilinen resmi haber ajansı. Önem.
4. Cambazların ve eğitilmiş hayvanların gösteri yaptıkları yer. Tahılın tarlaya atıldığı andan harman oluncaya kadar aldığı durum. Çenenin iki yanında bulunan öğütücü dişler.
5. Avuç içi. Bir ışık kaynağından bir saniyede yayılan ışığın toplam miktarını ifade eden lümenin kısaltması. Bir tür organik yağ çözücü.
6. Dil. Kısaca mililitre. Müzikte ikinci nota.
7. Mat kelimesinin sessizleri. Uzaklık belirtir. Şaşma anlatan bir söz. Me-

safe.

8. Olur, peki anlamında bir söz. Tellür elementinin simgesi. Yunan alfabesinde bir harf. Adaletle ilgili.
9. Seçme, ekleme ve çıkarma yoluyla bilgileri değiştirme. Baryumun simgesi.

Yukarıdan Aşağıya

1. Öğrenim. İlaç.
2. Nakit para dışında belirlenmiş bir mal veya eşya olarak verilen. Yok etme.
3. Şaşma anlatan bir söz. Tesadüf.
4. Bulgaristan'ın Güneyini, Yunanistan'ın Kuzeydoğusunu ve Türkiye'nin Avrupa kıtasındaki topraklarını içeren bölge. Boru sesi.
5. Açık kestane rengi. Türkiye'nin Güneyinde bir şehir.
6. Eski Mısır mitolojisinde Güneş tanrısı.
7. Belirli bir süre çalıştıktan sonra işiyle ilgisi kesilerek kendisine aylık bağlanmış olan kimse. Vilayet.
8. Çok tehlikeli; vahametli.
9. Genişlik. Bir gezegen.
10. Dar, çok ince metal parça. Kolun bilekten parmak uçlarına kadar olan bölümü. Rey.
11. Sınır.
12. Televizyonun camı.
13. Altının saflık derecesi. İsim.
14. Yatağı koruması için üstüne serilen ürün. Librenin kısaltması.
15. Filistin'de büyük bir bölümü İsrail tarafından işgal edilmiş Ürdün sınırındaki bölge.

Önceki Bulmacanın Çözümü

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	N	A	G	A	Z	A	K	İ	M	E	K	T	U	P
2	A	M	A	Ç	K	O	N	K	O	R	D	A	T	O
3	R	A	M	E	R	O	R	A	M	A	L			
4	E	N	V	A	B	O	R	C	T	İ	H	O		
5	N	E	Z	K	A	Z	A	A	L	A	N			
6	C	A	R	T	E	Y	Y	A	R	E	İ	L	E	
7	İ	İ	T	Ü	O	L	E	A	L	A	Z			
8	Y	Ü	C	E	A	N	T	E	N	S	E	T		
9	E	İ	R	A	N	A	Z	A	M	İ	A	Ş		

İşçinin Değeri Yok mu?

Düşük ücretler, sağlıksız, havasız, güvenli ortam-
larda çalışmak zorunda kalmak, zaten üç kuruş
olan ücretini dahi zamanında alamamak, bir robot gibi
gece gündüz demeden çalışmaya, fazla mesai yapmaya
zorlanmak... Çoğu zaman yetersiz, sağlıksız, bozuk ye-
meklere, yöneticiler tarafından aşağılanıp horlanmaya
maruz kalmak... Yıllarca çalıştığın, gençliğini verdiğin,
sağlığından olduğun, evinden çok zaman geçirdiğin iş-
yerinde makinenin bir parçası gibi olmak, insan olarak
hiçbir değerinin olmadığını hissetmek... Bütün bunlara
itiraz ettiğinde “beğenmiyorsan kapı orada” denilerek
tehdit edilmek, sendikalaştığında işten atılmak, hakkını
aradığında polis şiddetine maruz kalmak... Bu sorunla-
rı yaşayan, patronların gözünde fabrikadaki bir vidadan
farksız olduğunu gören işçi kardeşlerimizden genellikle
aynı yakınmayı duyarız: “İşçiye hiç değer verilmiyor!”

Peki nedir işçinin değerini belirleyen şey? İşçinin de-
ğerinin artması için ne yapması lazım? Çok çalışması mı,
itaatkâr olması mı, yalalaklık yapması mı? Daha kalifiye ol-
maya çalışması, daha kıdemli olmayı beklemesi mi? Yoksa
başka bir mekanizma mıdır işçinin değerini belirleyen?

**Kapitalist üretim sisteminde patronlar işçileri sö-
mürerek sermayelerini büyütürler. Böyle olduğu için
patronlar çalıştırdıkları işçilere insan gözüyle bak-
mazlar. İşçilerin ne düşündüklerini, ne hissettiklerini
önemsemezler.** Sadece daha çok çalıştırmaya, daha çok
sömürmeye odaklanırlar, işçiler üzerinde daha fazla bas-
kı kurmanın yollarını ararlar. “Biz bir aileyiz”, “siz bizim
için değerlisiniz” nutukları, küçük hediyeler, teşekkür pla-
ketleri ise işçileri daha rahat ve daha çok sömürmek için
kullanılan taktiklerdir yalnızca. İşçinin iş kazası geçirmesi,
makinenin bir parçasının bozulması gibi maliyet anlami-
na gelir onlar için. Düşününe, cenazesine, doğumuna izin
alan işçinin sevincini ya da üzüntüsünü paylaşmaz pat-
ronlar, yalnızca kullanılan izin günlerinin maliyetinin hesa-
bını yaparlar. Çok çalışmaktan sağlığını kaybeden işçi de
maliyettir patron için ve tıpkı makinenin bozulan parçası
gibi kolayca değiştirilebilir. Patron işçinin işsiz ve aç kal-
ması karşısında kendini sorumlu hissetmez. Hatta işsizlik
ne kadar artarsa işçileri o kadar ucuza çalıştıracığından
işsizliğin azalmasını istemez. Kısacası patronlar için “işçi-
nin değeri” yoktur.

Patron işçiyi belirli bir ücret karşılığında işe alarak
onun emek gücünü satın alır. Emek gücü pazarda satılan
herhangi bir ürün gibi bir metadır, tek farkı patrona artı
değer üreten yani kâr sağlayan bir meta olmasıdır. Deyim
yerindeyse altın yumurtlayan tavuktur işçinin emek gücü.
İşçi emek gücünü kullandıkça kendisine ödenen değer
(ücret vs.) çok üstünde bir değer, artı-değer üretir, patron
bu artı-değere el koyarak sermayesini büyütür. Patronu iş-
çiye dair ilgilendiren tek konu budur: artı değer üretmesi.
Dolayısıyla patron için işçinin değeri denilen şey aslında
işçiye emek gücü karşılığında ödediği fiyattır, yani ücrettir.
İşçinin yediği yemek, giydiği iş kıyafeti, SGK primi, emek-
lilik primi, kullandığı servis ücretin bir parçasıdır. **Emek
gücünün değeri ne kadar düşerse patronun cebine giden
kâr o kadar fazla olur. Bu nedenle işçiler ücretlerini art-
tırmaya çalışırken patronlar düşürmeye çalışırlar.** İşçiler
sosyal haklarının ve çalışma koşullarının iyileştirilmesini
isterken patronlar bunları maliyet olarak görürler.

İşte bu noktada kimin daha örgütlü ve güçlü oldu-
ğu belirleyicidir. **Şayet işçi sınıfının örgütlü gücü varsa
ücretini arttırır, çalışma koşulları üzerinde söz sahibi
olur, o koşullara itiraz etme ve değiştirme imkânı olur.**
Örgütsüz ve dağınıksa emek gücünün değeri, dolayısıyla
işçi ücretleri alabildiğine düşer, kölelik koşulları daha
da ağırlaşır. Bu tek tek fabrikalarda da ülke genelinde de
dünyada da böyledir. **Mesela sendikanın olmadığı bir
fabrikada işçiler asgari ücret düzeyinde ücret alırken,
aynı sektörde faaliyet gösteren sendikalı bir başka fab-
rikada asgari ücretin 3-4 katı düzeyinde ücret alabilir-
ler.** İşçilerin örgütsüz olduğu fabrikada patron işçi sağlığı
ve güvenliği önlemlerini almak konusunda daha gevşek
davranırken, işçilerin taleplerini daha rahat görmezden
gelirken örgütlü fabrikada bu kadar pervasız davranmaz.
Türkiye’de iş cinayetlerinde hayatını kaybedenlerin
ortalama yüzde 95’inin sendikasız, yalnızca yüzde 5’inin
sendikalı olması bu gerçeğin somut sonuçlarından biridir.

Bilelim ki kapitalizmde ücreti ne kadar yüksek olursa ol-
sun hiçbir işçi emeğinin tam karşılığını alamaz. Ama emek
gücünün değerini yükseltebilir. Bunu da tek başına değil
örgütlü bir güç olarak yapabilir. Kısacası adına ister işçinin
değeri istersek emek gücünün değeri diyelim, bu değeri
belirleyen şey işçinin örgütlü gücüdür, mücadelesidir. ■